

นิพนธ์ต้นฉบับ

ความต้องการข้อมูลของญาติผู้ป่วย ที่หอผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลพระปกเกล้า

รุ่งนภา เพียวชะอ้า พย.ม.*

ศรีสุดา งามบำ ปร.ค.**

คงขวัญ จันทรมะธกุล วท.ม.*

รัชสุรีย์ จันทเพียร พย.ม*

สาคร พร้อมเพระะ ศษ.ม*

Abstract **Family Relative's Information needs in Intensive Care Unit, Prapokklao Hospital**

Rungnapha Khiewchaum M.N.S., A.P.N.*

Srisuda Ngamkhum Ph.D.*

Kongkwan Chantapet M.S.*

Ratsuree Chantapet M.N.S.*

Sakorn Promproh M.Ed.*

* Nurse Instructor, Phrapokklao Nursing College Chanthaburi.

** Nurse Instructor, Boromarajonani College of Nursing, Sawanpracharak Nakhonsawan.

J Prapokklao Hosp Clin Med Educat Center 2013;30:24-34

Background : Family Relatives' information needs in Intensive Care Unit (ICU) are important because family relatives can understand of patients' health conditions and symptoms. Family relatives' understanding helps to communicate to patients and support patients of physical, psychological, emotional, and

* วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี

** วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์

spiritual conditions leading to provide patients to cope with the crisis of the health conditions when they were hospitalized.

Objective : To identify level of the information needs of family relatives during patients admitted in ICUs.

Methods : We conducted the descriptive research in 64 family relative of the patients in Medical, Surgical, and Trauma ICUs at Prapokklao Hospital. Participants completed the Information Need Survey (INS) adopt from Molter et al. with modifications for Thai culture. The INS consisted of 43 items related to patients' health condition, nursing care, healthcare provider, patient visiting, environment and miscellaneous; its internal consistency was good ($\alpha = 0.89$). We applied One-way ANOVA and Mann-Whitney U test for differences in levels of the information need.

Results : The study findings showed that most of the caregivers of the patients in ICUs were females, with the mean age of 40 years (66 percent). Family relative had a high level of information need for all components. The age and education levels of the family relative had the significant differences of information needs ($F = 3.71$, $F = 3.85$; $p < .05$). The younger and higher education needed more information than those with older and lower education. Gender, incomes, length of stay, and ICUs were not statistically significant difference of information needs.

Conclusions: Information needs of family relatives were increased by younger and higher education. Clinicians and nurses should communication about patients' condition to their family relatives to help them obtaining correct information and understanding the crisis of the health conditions of the patients. However, the confidential information of the patients such as positive blood test should be telling by the physicians regarding to the patients' right.

Keywords : Information needs, Family relative, Intensive care units

บทคัดย่อ

ความสำคัญของปัญหา

การทราบข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่รับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก เป็นสิ่งสำคัญ เพราะการเข้าใจใน

สภาวะสุขภาพและอาการของผู้ป่วย จะช่วยให้ญาติของผู้ป่วยมีส่วนช่วยเหลือในการสื่อสารกับผู้ป่วย และสนับสนุนส่งเสริมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และจิตวิญญาณ จะทำให้ผู้ป่วยมีกำลังใจในการต่อสู้กับภาวะวิกฤตของโรคในขณะที่รับการรักษาที่โรงพยาบาล

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับของความต้องการข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่รับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ซึ่งได้จากสัมภาษณ์จากญาติผู้ป่วยจำนวน 64 คน ที่มาเยี่ยมผู้ป่วยหนักอายุรกรรม ศัลยกรรม และศัลยกรรมอุบัติเหตุ โรงพยาบาลพระปกเกล้า ที่ตอบแบบสอบถามการสำรวจความต้องการข้อมูล (The Information Need Survey) ได้ครบสมบูรณ์ แบบสอบถามได้ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจของมอลเตอร์และคณะ เพื่อให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย คำถามมีทั้งหมด 6 ด้าน จำนวน 43 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ One-way ANOVA และ Mann-Whitney U test

ผลการวิจัย

พบว่า ความต้องการทราบข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่รับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก ญาติผู้ป่วยที่มาเยี่ยมผู้ป่วยหนัก มีอายุเฉลี่ย 40 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66 มีความต้องการทราบข้อมูลอยู่ในระดับสูงทุกด้าน อายุและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ญาติผู้ป่วยที่มีอายุน้อยกว่าและระดับการศึกษาสูงกว่ามีความต้องการทราบข้อมูลในระดับมากกว่า ญาติผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่าและระดับการศึกษาต่ำกว่า เพศ รายได้ จำนวนวันที่นอนพักรักษาตัว และลักษณะของหอผู้ป่วยหนัก มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป

ความต้องการทราบข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่รับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก ญาติผู้ป่วยที่มีอายุน้อยกว่าและระดับการศึกษาสูงกว่ามีความต้องการทราบข้อมูลมาก พยาบาล และเจ้าหน้าที่ ควรสื่อสารให้ญาติผู้ป่วยทราบข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะวิกฤตของผู้ป่วย แต่สำหรับข้อมูลที่เป็นความลับเช่น ผลเลือดเป็นบวก ควรให้แพทย์เป็นผู้แจ้งเพื่อการคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วย

คำสำคัญ ความต้องการทราบข้อมูล ญาติผู้ป่วยหนัก หอผู้ป่วยหนัก

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การที่มีบุคคลคนใดคนหนึ่งในครอบครัว เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนักที่โรงพยาบาล ย่อมทำให้บุคคลอื่นๆ ในครอบครัวมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วย บุคคลในครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญในการดูแลผู้ป่วย เนื่องจากเป็นผู้คอยให้กำลังใจและสนับสนุนการดูแลรักษาผู้ป่วย ตลอดจนคอยติดต่อสื่อสารกับแพทย์และพยาบาลเพื่อรับทราบแผนการรักษา เมื่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก ญาติผู้ป่วยมักรอคอยที่หน้าหอผู้ป่วยหนักเพื่อรอรับทราบอาการของผู้ป่วย เพื่อต้องการทราบข้อมูลว่าญาติจะสามารถช่วยเหลือในการเตรียมเอกสารหลักฐานของผู้ป่วยอะไรบ้าง ญาติของผู้ที่รักษาในหอผู้ป่วยหนักจะมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วย ข้อมูลหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วย ดังนั้นบุคคลเหล่านี้ควรได้รับการดูแลและตอบสนองตามความต้องการ เพื่อให้ได้รับความผ่อนคลายและลดความวิตกกังวล

การดูแลในหอผู้ป่วยหนัก มีลักษณะที่ทำให้การดูแลผู้ป่วยในภาวะวิกฤติ โดยใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้เทคโนโลยีมากกว่าในหอผู้ป่วยทั่วไป สิ่งต่างๆ เหล่านี้อาจเป็นการเพิ่มความวิตกกังวลให้แก่ญาติผู้ป่วยที่เฝ้ารอคอยดูอาการอยู่หน้าหอผู้ป่วย การให้ข้อมูลแก่ญาติผู้ป่วย น่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ญาติผู้ป่วยลดความวิตกกังวลลงในระหว่างนี้ได้ จากการศึกษาของ แซซปี มาร์แกลล์ โอทานโน เฟโรเซนา และ เอเซียอิน พบว่าความต้องการของญาติผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนัก มีความต้องการแตกต่างกัน ได้แก่ ความต้องการข้อมูลด้านการใช้สติปัญญาในการตัดสินใจ (Cognitive need)² ความต้องการทางด้านอารมณ์ (Emotional need) ความต้องการทางด้านสังคม

(Social need) และ ความต้องการทางด้านการขอระเบียบปฏิบัติ (Practice need) แต่มีผู้วิจัยบางท่านพบว่า โดยทั่วไปญาติได้รับข้อมูลในด้านอื่นๆ อย่างเพียงพอ ยกเว้นความต้องการด้านข้อมูลเกี่ยวกับความสะดวกสบายในสิ่งแวดล้อมของหอผู้ป่วยหนัก

การให้ข้อมูลของผู้ป่วยแก่ญาติหน้าหอผู้ป่วยหนัก เป็นสิ่งสำคัญ เพราะการเข้าใจในสภาวะสุขภาพและอาการของผู้ป่วย จะช่วยให้ญาติของผู้ป่วยมีส่วนช่วยเหลือในการสื่อสารให้ผู้ป่วยได้รับการสนับสนุนส่งเสริมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และจิตวิญญาณ จะทำให้ผู้ป่วยมีพลังใจในการต่อสู้กับภาวะวิกฤตของโรคได้ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของ มิเชลและคณะ พบว่า 7 ใน 10 เรื่องของครอบครัวที่มีญาติรักษาในหอผู้ป่วยหนักคือ ความต้องการข้อมูล 1 เช่นเดียวกับหอผู้ป่วยหนัก ของโรงพยาบาลพระปกเกล้า ที่มีจำนวนผู้ป่วยวิกฤตและมีญาติของผู้ป่วยจำนวนมากที่ต้องรอคอยอยู่หน้าหอผู้ป่วยหนัก เพื่อรับรู้และรอเข้าเยี่ยมอาการของผู้ป่วย ดังนั้น ผู้วิจัยมีความคิดว่าญาติผู้ป่วยที่รอคอยที่หน้าหอผู้ป่วยหนัก เป็นบุคคลสำคัญที่ควรได้รับการช่วยเหลือ เพื่อให้บุคคลเหล่านี้คลายความวิตกกังวลที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยในภาวะวิกฤตได้ และจากการศึกษาพบว่า ข้อมูลและหลักฐานเกี่ยวกับความต้องการของญาติผู้ป่วยหน้าหอผู้ป่วยหนักมีน้อย จึงมีความสนใจศึกษาว่าญาติผู้ป่วยหน้าหอผู้ป่วยหนักมีความต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยในเรื่องใดบ้าง เพื่อนำไปสู่การให้ข้อมูลที่ช่วยให้ญาติของผู้ป่วยลดความวิตกกังวล รวมทั้งคณะผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนวิชาจริยศาสตร์ และกฎหมายวิชาชีพการพยาบาล แก่นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาวิชาจริย

ศาสตร์และกฎหมายวิชาชีพการพยาบาล ในหัวข้อกฎหมายวิชาชีพ จรรยาบรรณของวิชาชีพ ซึ่งเป็นเรื่องที่นักศึกษาต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และลักษณะของข้อมูลที่พยาบาลสามารถให้แก่ญาติผู้ป่วยได้ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงได้บูรณาการร่วมกับการเรียนการสอนกับวิชาจริยศาสตร์และกฎหมายวิชาชีพการพยาบาล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินระดับความต้องการข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่รักษาในหน่วยให้การดูแลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลพระปกเกล้า

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรตามที่ศึกษา ได้แก่ ระดับความต้องการข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่หน่วยให้การดูแลผู้ป่วยหนัก ศัลยกรรม อายุรกรรม ศัลยกรรม อุบัติเหตุ ส่วนตัวแปรต้นที่ศึกษา ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เกี่ยวกับการให้ข้อมูลแก่ญาติผู้ป่วยที่หอผู้ป่วยหนัก

ประชากร ประชากรคือญาติของผู้ป่วยที่นอนพักรักษาในหอผู้ป่วยหนักทั้งหมด ของโรงพยาบาลพระปกเกล้า

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบเฉพาะเจาะจง ได้แก่ ญาติซึ่งไม่ได้รับค่าจ้างหรือรางวัลในการดูแลผู้ป่วย จำนวน 75 คน ที่สมัครใจเข้าร่วมงานวิจัย และมีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก

เครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นเครื่องมือที่คณะผู้วิจัยที่คณะผู้วิจัยดัดแปลงมาจากเครื่องมือของมอลเตอร์³ โดยการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทย จากการพิจารณาเครื่องมือทั้ง 45 ข้อ พบว่ามีบางข้อไม่เหมาะสมกับบริบทของคนไทย คณะผู้วิจัยจึงได้ให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 24 คน สำนวจความคิดของญาติผู้ป่วยหน้าหอผู้ป่วยหนัก ด้วยคำถามปลายเปิดว่า “ญาติต้องการทราบข้อมูลอะไรบ้างจากการที่น้องรอหน้าหอผู้ป่วย” ผู้ทำวิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ของนักศึกษาทั้งหมด มาประกอบการสร้างและปรับปรุงแบบสอบถาม จากนั้นได้นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ หัวหน้าหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรม ศัลยกรรม อุบัติเหตุ และศัลยกรรม พิจารณา จากนั้นนำแบบสอบถามลองไปทดสอบกับญาติผู้ป่วยหน้าหอผู้ป่วยอายุรกรรม ศัลยกรรม อุบัติเหตุ และศัลยกรรม จำนวน 11 ท่าน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.89 เมื่อตัดข้อคำถามออกจำนวน 2 คือ 1) เชื่อว่าบุคลากรของโรงพยาบาลสามารถดูแลผู้ป่วยได้ 2) ต้องการความมั่นใจว่าผู้ป่วยจะได้รับการดูแลที่ดีที่สุด ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงมีทั้งหมด 43 ข้อ

ส่วนที่ 1 ได้แก่ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ ระยะเวลาของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก อาชีพ รายได้ ที่อยู่จังหวัด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดความต้องการข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่หอผู้ป่วยหนัก ซึ่งมีทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับอาการผู้ป่วย 2) การปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้ป่วย 3) บุคลากรทีมสุขภาพ 4) ข้อควรปฏิบัติในการเข้าเยี่ยมผู้ป่วย 5) สิ่งอำนวยความสะดวก/สิ่งแวดล้อม 6)

การสนับสนุนด้านจิตใจ และอื่นๆ การให้คะแนน เท่ากับ มาก (4 คะแนน) ปานกลาง (3 คะแนน) น้อย (2 คะแนน) และ ไม่ต้องการ (1 คะแนน) ระดับความต้องการทราบข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ต่ำ (ร้อยละ 1 - 33) ปานกลาง (ร้อยละ 34 - 67) สูง (ร้อยละ 68 - 100)

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับ ความต้องการทราบข้อมูลเรื่องอื่นๆ ที่ญาติต้องการทราบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ชี้แจงการตอบแบบสอบถาม ให้กับญาติผู้ป่วยที่หอผู้ป่วยหนักทั้งหมดฟัง พร้อมสอบถามความสนใจในการให้ความร่วมมือการตอบแบบสอบถามหลังได้รับทราบข้อมูล

ผู้ทำวิจัยแจกแบบสอบถามให้ญาติผู้ป่วยที่หอผู้ป่วยหนักทั้งหมด ตอบแบบสอบถาม พร้อมส่งคืนหลังตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อย

ส่วนที่ 1 ได้แก่ข้อมูลทั่วไปของญาติผู้ป่วย ได้แก่ อายุ เพศ ระยะเวลาของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก อาชีพ รายได้ ที่อยู่จังหวัด

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดความต้องการข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่ให้การดูแลผู้ป่วยหนัก

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับ ความต้องการทราบข้อมูลเรื่องอื่นๆ ที่ญาติต้องการทราบ

วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ นำเสนอด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ระดับคะแนนการรับรู้ข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่หน่วย

ให้การดูแลผู้ป่วยหนัก นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแตกต่างของระดับความต้องการทราบข้อมูลของญาติผู้ป่วยกับข้อมูลทั่วไป ด้วยสถิติ One-way ANOVA ในตัวแปรต้น 3 ระดับ และ Mann-Whitney U test ในตัวแปรต้น 2 ระดับ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลของญาติผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก มากกว่าร้อยละ 50 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 40 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้น้อยกว่า 500 บาทต่อวัน (ตารางที่ 1) ญาติของผู้ป่วยมีความต้องการทราบข้อมูลอยู่ในระดับสูงทุกด้าน ได้แก่ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับอาการผู้ป่วย 2) การปฏิบัติกรพยาบาลต่อผู้ป่วย 3) บุคลากรทีมสุขภาพ 4) ข้อควรปฏิบัติในการเข้าเยี่ยมผู้ป่วย 5) สิ่งอำนวยความสะดวก/สิ่งแวดล้อม 6) การสนับสนุนด้านจิตใจ และอื่นๆ (ร้อยละ 83-96) (ตารางที่ 2)

อายุและระดับการศึกษาของญาติผู้ป่วยมีความแตกต่างกันในความต้องการทราบข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญเชิงสถิติ ($F = 3.71$, $F = 3.85$; $p < .05$) ญาติผู้ป่วยที่มีอายุน้อยกว่าและระดับการศึกษาสูงกว่ามีความต้องการทราบข้อมูลมากกว่าญาติผู้ป่วยที่มีอายุมากกว่าและระดับการศึกษาต่ำกว่า (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไป (N = 64)

ลักษณะข้อมูลทั่วไป	Mean (SD)
อายุ (ช่วง 20-70 ปี)	40 ± 12
จำนวนคนในครอบครัว (ระหว่าง 1-13 คน)	5 ± 3
จำนวนวันที่นอนโรงพยาบาล (ระหว่าง 1-93 วัน)	8 ± 12
	N (ร้อยละ)
เพศ	
- ชาย	22 (34)
- หญิง	42 (66)
ศาสนา	
- พุทธ	62 (97)
- คริสต์	2 (3)
การศึกษา	
- ระดับประถมศึกษา 1-6	34 (53)
- ระดับมัธยมศึกษา 1-6	13 (20)
- ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า	17 (27)
รายได้	
- น้อยกว่า 500 บาท	49 (76)
- ระหว่าง 501 – 1000 บาท	10 (16)
- มากกว่า 1001 บาท	5 (8)
ความสัมพันธ์กับผู้ป่วย	
- บิดามารดา	5 (8)
- สามีภรรยา	10 (16)
- บุตร	17 (27)
- ญาติพี่น้อง	32 (49)

ตารางที่ 2 ร้อยละของระดับความต้องการข้อมูลรายด้าน ของญาติผู้ป่วยที่รักษาในหอผู้ป่วยหนัก (N = 64)

ความต้องการข้อมูลรายด้าน	Min – Max	ร้อยละ	ระดับ
ข้อมูลเกี่ยวกับอาการผู้ป่วย	23 - 28	95.6	สูง
การปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้ป่วย	13 - 20	89.6	สูง
บุคลากรทีมสุขภาพ	10 - 24	89.7	สูง
ข้อควรปฏิบัติในการเข้าเยี่ยมผู้ป่วย	6 - 16	86.1	สูง
สิ่งอำนวยความสะดวก/สิ่งแวดล้อม	17 - 40	82.9	สูง
การสนับสนุนด้านจิตใจ และอื่นๆ	10 - 40	82.9	สูง
รวมทั้งหมด	86 - 167	87.7	สูง

ตารางที่ 3 ความแตกต่างในความต้องการทราบข้อมูล ตามลักษณะของเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ จำนวนวันที่นอนในโรงพยาบาล และหอผู้ป่วยหนัก (N = 64)

ตัวแปรต้น	Z	p
เพศ	-1.879	.058
	F	p
อายุ	3.71	.030*
ระดับการศึกษา	3.85	.027*
ระดับรายได้	.634	.534
จำนวนวันที่นอนโรงพยาบาล	2.87	.064
หอผู้ป่วยหนัก	.23	.978

*p < .05

วิจารณ์

การศึกษาความต้องการทราบข้อมูลของญาติในการดูแลผู้ป่วยในหอผู้ป่วยหนักทุกแห่ง ญาติของผู้ป่วยมีความต้องการทราบข้อมูลของผู้ป่วยในระดับมาก โดยเฉพาะญาติผู้ป่วยที่มีอายุน้อย (20 – 35 ปี) และญาติที่มีระดับการศึกษาสูง (ระดับปริญญาตรีขึ้นไป) ผลการศึกษาวินิจฉัยเสนอแนะว่า พยาบาลวิชาชีพควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับ

อาการของผู้ป่วย ซึ่งญาติผู้ป่วยที่เฝ้ารออยู่หน้าหอผู้ป่วยหนักนั้นมีความต้องการทราบมากที่สุด เพื่อลดความวิตกกังวลของญาติ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของมิเชลและคณะ พบว่า 7 ใน 10 เรื่องของครอบครัวที่มีญาติรักษาในหอผู้ป่วยหนักคือ ความต้องการข้อมูลที่มุ่งเน้นถึงความก้าวหน้าของอาการและการวางแผนในอนาคต¹ นอกจากอาการของผู้ป่วยแล้ว ความต้องการรอง

ลงมาคือ บุคลากรที่มีสุขภาพและการปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้ป่วย ข้อควรปฏิบัติในการเข้าเยี่ยม สิ่งอำนวยความสะดวก/สิ่งแวดล้อม สุดท้ายคือการสนับสนุนด้านจิตใจและอื่นๆ ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ก็เป็นความต้องการของญาติผู้ป่วย ทั้งนี้เนื่องจากโรงพยาบาลอาจเป็นสถานที่แปลกใหม่สำหรับญาติ ประกอบกับโรงพยาบาลพระปกเกล้าเป็นโรงพยาบาลศูนย์ ระดับ 720 เตียงที่มีความกว้างใหญ่ของพื้นที่ และความซับซ้อนของอาคารต่างๆ ในโรงพยาบาลอาจทำให้ญาติของผู้มีความยากลำบากในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในโรงพยาบาล เช่น ห้องยา โรงอาหาร ที่จอดรถ ตลอดจนที่พักอาศัยสำหรับญาติที่อยู่ต่างจังหวัด

ญาติผู้ป่วยที่มีอายุน้อย (20–35 ปี) มีความต้องการทราบข้อมูลของผู้ป่วยมากกว่าผู้ที่อายุมาก (35 ปีขึ้นไป) สอดคล้องกับ พูกู พบว่า ความต้องการข้อมูลของญาติแตกต่างกันขึ้นอยู่กักระดับอายุ บุคคลที่อายุน้อยมักจะมี ความอยากรู้อยากเห็น กล้าแสดงออก กล้าคิดกล้าทำมากกว่าบุคคลที่มีอายุมากกว่า ดังนั้นญาติผู้ป่วยที่มีอายุน้อยจึงมีความต้องการทราบข้อมูลมากกว่า⁴ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการข้อมูลและปัจจัยของญาติในประเทศญี่ปุ่น ญาติที่มีระดับการศึกษาสูง (ระดับปริญญาตรีขึ้นไป) มีความต้องการทราบข้อมูลของผู้ป่วยมากกว่าผู้ที่ระดับการศึกษาต่ำกว่า (ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) บุคคลผู้มีการศึกษาสูงจะเป็นผู้ที่มีความรู้และรู้จักวิธีการค้นคว้าหาความรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ ดังนั้นเมื่อญาติเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก อาจทำให้ญาติของผู้ป่วยที่มีความรู้สนใจที่จะทราบข้อมูลของผู้ป่วยมากกว่า ซึ่งมีผลการวิจัยแล้วว่าการศึกษาของญาติผู้ป่วย

เป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่งของความต้องการทราบข้อมูลของญาติผู้ป่วย ซึ่งการศึกษางานวิจัยนี้ได้เพิ่มหลักความรู้ต่อจากงานวิจัยของ ลินและโซว ที่เสนอแนะว่าควรศึกษาความต้องการข้อมูลกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของญาติผู้ดูแล⁵

สรุป

ความต้องการทราบข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่รักษาในหอผู้ป่วยหนักเป็นสิ่งสำคัญที่ญาติมีความต้องการมีในระดับสูงทั้ง 6 ด้านได้แก่ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับอาการผู้ป่วย 2) การปฏิบัติการพยาบาลต่อผู้ป่วย 3) บุคลากรที่มีสุขภาพ 4) ข้อควรปฏิบัติในการเข้าเยี่ยมผู้ป่วย 5) สิ่งอำนวยความสะดวก/สิ่งแวดล้อม 6) การสนับสนุนด้านจิตใจและอื่นๆ ซึ่งความต้องการทราบข้อมูลของญาติมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กักระดับอายุและการศึกษาของญาติผู้ป่วย ความต้องการทราบข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาในหอผู้ป่วยหนัก ญาติผู้ป่วยที่มีอายุน้อยกว่าและระดับการศึกษาสูงกว่ามีความต้องการทราบข้อมูลมาก พยาบาลและเจ้าหน้าที่ ควรสื่อสารให้ญาติผู้ป่วยทราบข้อมูลที่ถูกต้องและเข้าใจเกี่ยวกับสภาวะวิกฤตของผู้ป่วย ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพควรมีเวลาเพียงพอในการให้ข้อมูลแก่ญาติผู้ป่วย เพื่อให้ญาติผู้ป่วยคลายความวิตกกังวล แต่สำหรับข้อมูลที่เป็นความลับ เช่น ผลเลือดเป็นบวก ควรให้แพทย์เป็นผู้แจ้งเพื่อการคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วย

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเบื้องต้นที่ศึกษาในระยะเวลาสั้นเพื่อให้สอดคล้องบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 การเก็บข้อมูลในกลุ่ม

ตัวอย่างมีน้อย ทำให้ไม่สามารถนำไปอ้างอิงกลุ่มประชากรได้ทั้งโรงพยาบาลพระปกเกล้า ประกอบด้วยลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเป็นญาติที่ดูแลผู้ป่วยตลอดและญาติทั่วไปที่มาเยี่ยมผู้ป่วยเพียงครั้งเดียวหรือสองสามครั้ง ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการทราบจึงอยู่ในระดับสูงทุกด้าน

ข้อเสนอแนะในการบริการพยาบาล

1. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล เช่น แพทย์ พยาบาลวิชาชีพควรมีเวลาเพียงพอในการให้ข้อมูลแก่ญาติผู้ป่วย เพื่อให้ญาติผู้ป่วยคลายความวิตกกังวลเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาพยาบาลอยู่ในหอผู้ป่วยหนัก แต่สำหรับข้อมูลที่เป็นความลับเช่น ผลเลือดเป็นบวก ผลการตรวจพิเศษ ผลการวินิจฉัยโรค ควรให้แพทย์เป็นผู้แจ้งให้ผู้ป่วยและญาติทราบทั้งนี้เพื่อเป็นการคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วยเป็นสำคัญ
2. การบริการพยาบาลอาจมีแบบสอบถาม ความต้องการทราบข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาพยาบาลอยู่ในหอผู้ป่วยหนัก เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจะได้ให้ข้อมูลได้ตรงตามความต้องการของญาติผู้ดูแล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรทำการวิจัยในกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก เพื่อสามารถใช้อ้างอิงถึงกลุ่มบุคคลที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาลพระปกเกล้าได้
2. การทำวิจัยในครั้งต่อไปควรมีการระบุเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับลักษณะของญาติผู้ป่วย และลักษณะความรุนแรงของผู้ป่วยแต่ละประเภท และลักษณะความรุนแรงของผู้ป่วยวิกฤติแต่ละประเภท

3. ควรมีการทำวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีโปรแกรมการให้ข้อมูลแก่ญาติของผู้ป่วยที่รักษา ณ โรงพยาบาลพระปกเกล้า

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 1) ได้เครื่องมือวัดความต้องการทราบข้อมูลของญาติในการดูแลผู้ป่วยที่เป็นภาษาไทย
- 2) นำข้อมูลจากผลการวิจัยไปพัฒนาการวิจัยต่อไป เช่น ความต้องการทราบข้อมูลของญาติที่มีผู้ป่วยรักษาอยู่ในโรงพยาบาล หรือ การพัฒนาการเตรียมความพร้อมสำหรับญาติในการให้การดูแลผู้ป่วยต่อไป
- 3) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรพยาบาลศาสตรที่ร่วมการวิจัยโดยสัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากญาติผู้ป่วยหนักในช่วงกำลังศึกษาจริยศาสตร์และกฎหมายวิชาชีพ ได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้ในสภาพการณ์จริงเกี่ยวกับความต้องการทราบข้อมูลของญาติ (ทำให้เกิดความตระหนักในการให้ข้อมูลอย่างพอเพียงซึ่งเป็นพฤติกรรมจริยธรรมของพยาบาลที่จะผดุงสิทธิของผู้ป่วยและญาติ)
- 4) นำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอนในวิชาจริยศาสตร์และกฎหมายวิชาชีพการพยาบาล แก่นักศึกษาพยาบาลศาสตรชั้นปีที่ 3 ที่แสดงถึงความต้องการทราบข้อมูลของญาติผู้ป่วยที่รักษาในหอผู้ป่วยหนัก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิของผู้ป่วยและญาติ

เอกสารอ้างอิง

1. Mitchell ML, Courtney M, Coyer F. Understanding uncertainty and minimizing families' anxiety at the time of transfer from intensive care. Nurs Health Sci 2003; 5:207-17.

2. Zazpe C, Margall MA, Otano C, Perochena MP, Asiain MC. Meeting needs of family members of critically members of critically ill patients in a Spanish intensive care unit. Intensive Crit Care Nurs 1997 ;13:12-6.
3. Molter NC. Needs of relatives of critically ill patients: a descriptive study. Heart Lung 1979; 8:332-9.
4. Fukui S. Information needs and the related variables of Japanese family caregivers of terminally ill cancer patients. Nurs Health Sci 2004; 6:29-36.
5. Lin WC, Tsao CJ. Information needs of family caregivers of terminal cancer patients in Taiwan. Am J Hosp Palliat Care 2004 ; 21:438-44.